

n. výslovně uvedených. Ke mzdě nelze však beze všeho čítati diety, jež má zaměstnanec, pracuje-li jinde, kromě smluvené odměny za práci. V těchto dietách bývá totiž ne-li výlučně, tedy aspoň z valné části obsažena i náhrada výloh vzniklých výkonem práce mimo obvyklá působišť a tedy nikoli úplata za práci, která jediné se jeví býti mzdou. Při výpočtu exekuci podrobené třetiny mzdy nemělo se proto počítati s dietami, při jejichž započtení do mzdy by ovšem mohla býti pohledávka žalobkyně zcela zaplacená. Důsledkem toho bude třeba vyšetřiti, kolik od doručení platebního příkazu žalovanému až do skončení služebního poměru V. mzda V. činila a to ať zadrželá ať běžná (sb. n. s. 8761) bez ohledu na diety, zda zejména za měsíc prosinec 1928 byla již mzda V-ovi před zabavením aspoň částečně vyplacena, či byla-li celá mzda bez diet za prosinec postižena exekucí. Teprve pak bude možno vypočítati, co se mělo z třetiny mzdy bez diet vyplatiti žalobci. Poněvadž k zjištění těchto okolností bude potřebí jednání v první stolici, musely podle § 511 c. ř. s. býti zrušeny rozsudky obou nižších stolic.

Čís. 14222.

Právo srážky podle § 68 (2) zákona ze dne 21. února 1929 čís. 26 Sb. z. a n. přísluší zaměstnavateli jen za předpokladů, že pojistné premie řádně a včas plní a uplatní své právo ke srážce nejdéle ve lhůtě tří měsíců ode dne splatnosti měsíční premie, uvedené v § 68 odst. 3 cit. zák. Lhůta ta je lhůtou preklusivní, nikoliv promlčecí.

Prošla-li tato lhůta marně, jest tím nárok zaměstnavatelův na srážku ztracen. Úmluva, kterou zaměstnanec projevil souhlas se srážkou polovice d o d a t e č n ě předepsaného pojistného, ač právo zaměstnavatelovo ke srážce zaniklo, přičí se ustanovení § 11 čís. 26/29 Sb. z. a n., a je nepřipustná a absolutně neplatná.

(Rozh. ze dne 2. března 1935, Rv I 1750/33.)

Žalobkyně vstoupila do služeb žalovaného dne 1. května 1926. Žalovaný ji však nepřihlásil tímto dnem k pensijnímu pojištění, nýbrž učinil tak až v roce 1929. Platebním výměrem pensijního ústavu v P. ze dne 14. srpna 1929 byly mu pak dodatečně předepsány pojistné premie za dobu od 1. května 1926 do 31. prosince 1928 ve výši 2.880 Kč. Žalobkyně domáhá se na žalovaném zaplacení polovice těchto předepsaných pojistných premií, t. j. 1.440 Kč, tvrdíc, že k návrhu žalovaného svolila k tomu, by jí obnos ten byl z jejího platu sražen a že tak učinila, obávajíc se ztráty místa a jsouc v mylném domnění, že žalovaný byl oprávněn k dodatečným srážkám na pojistné premie z jejího platu. N i ž š i s o u d y žalobě nevyhověly.

N e j v y š š í s o u d k dovolání žalobkyně změnil rozsudky nižších soudů a uznal podle žaloby.

D ů v o d y :

Odvolací soud prohlásil dovolání za přípustné podle § 34 odst. 1 zák. č. 131/31 sb. z. a n., ježto jde o rozhodnutí zásadního významu. Dovolací soud probírá předem výtku mylného právního posouzení. V souzené věci nebyla žalobkyně přihlášena od počátku služebního poměru k pensijnímu pojištění a stalo se tak teprve později. Podle tvrzení žalobkyně předepsal všeobecný pensijní ústav v Praze výměrem ze dne 17. května 1929 dodatečně premie pojistné za dobu od 1. května 1926 do 31. prosince 1928 ve výši 2.880 Kč. Podle dalšího tvrzení žalobkyně podepsala tato na návrh žalovaného prohlášení, že jí může srážeti polovici premií na ni připadající 1.440 Kč, z platu po 25 Kč týdně a skutečně se tak stalo v době od 22. června 1929 do 30. června 1930. Žalobkyně požaduje ve sporu vrácení sraženého obnosu a tvrdí, že podepsala prohlášení jen proto, že se obávala o místo. Ježto však žalobkyně sama netvrdí, že žalovaný vzbudil její bázeň nějakým činem nebo pohrůzkou, neobstojí tato její námitka proti úmluvě podle § 870 obč. zák. Dále tvrdí žalobkyně, že žalovaný nebyl oprávněn podle zákona o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách ze dne 21. února 1929 č. 26 sb. z. a n. ke srážce polovice premií z platu a že souhlasila se srážkou jen proto, že mylně byla toho domnění, že k tomu jest oprávněn. Nutno tedy zkoumati, zda žalovaný byl oprávněn na žalobkyni požadovati náhradu polovice jím zaplacených příspěvků pensijních, zejména vzhledem k ustanovení § 11 zák. č. 26/29 sb. z. a n., že jsou neplatná ujednání, která by obmezovala nebo vylučovala platnost tohoto zákona v neprospěch pojištěnců nebo jejich příslušníků. Na tuto otázku dlužno odpověděti záporně z těchto úvah: V § 5 zák. č. 26/29 sb. z. a n. ukládá zákon zaměstnavateli přihlašovací povinnost, které musí vyhověti do 14 dnů po vstupu zaměstnance do zaměstnání. § 63 cit. zák. stanoví měsíční pojistné podle jednotlivých tříd a toto pojistné jest podle § 66 zák. odváděti napřed prvního dne každého kalendářního měsíce a pak zapraviti (§ 65) po dobu, po kterou trvá smluvní služební poměr zakládající pojistnou povinnost. Pojistné je tudíž splatné zásadně prvního dne měsíce, v němž zaměstnanec vstoupil do zaměstnání, pokud se týče vždy prvního dne následujících měsíců po dobu trvání služebního poměru. Že tato splatnost není podmíněna tím, že bylo pojistné zaměstnavateli předepsáno nositelem pojištění, vychází z ustanovení § 67 odst. 5 cit. zák. najevo. Právo srážky podle § 68 (2) zák. přísluší tedy zaměstnavateli ode dne splatnosti pojistného, i když pojistné nositelem pojištění předepsáno nebylo nebo zaměstnavatel je dosud nositelem pojištění neodvedl. Podle třetího odstavce § 68 zák. je však zaměstnavatelovo právo srážky časově omezeno, neboť zaniká, nebylo-li ho použito v propadné lhůtě 3 měsíců. Jde tu o lhůtu preklusivní, nikoliv promlčecí. Prošla-li tedy tato lhůta marně, jest tím nárok zaměstnavatelův definitivně ztracen a nesejde na tom, byly-li premie zaměstnavateli předepsány čili nic. Jiným způsobem, nežli srážkou z platu nemůže zaměstnavatel vymáhati částky premií na zaměstnance připadající a může si sraziti

příslušné částky jen do tříměsíční lhůty po splatnosti té které premie. Podle § 11 zák. jsou neplatná ujednání, která by obmezovala neb vylučovala platnost zákona o pensijním pojištění v neprospěch pojištěnců a o takový případ tu jde. Žalovaný ve sporu doznal své opomenutí, že totiž po vstoupení žalobkyně u něho do služebního poměru dnem 1. května 1926 ji nepřihlásil k pensijnímu pojištění a že tak učinil až dodatečně v roce 1929 a že teprve platebním výměrem pensijního ústavu ze dne 14. srpna 1929 došlo k předpisu pojistných premii za dobu od 1. května 1926 do 31. prosince 1928. Nesplnil-li však žalovaný povinnost přihlašovací a povinnost platiti pojišťovací premie ve lhůtách zákonem mu uložených, ztratil tím i nárok na srážku polovice dodatečně úhrnně předepsaných premii za žalobkyni, ježto tento nárok mu zákon přiznává jen, když pojistné premie řádně a včas plní a uplatní své právo ku srážce nejdéle v preklusivní lhůtě tří měsíců ode dne splatnosti měsíční premie, jinak právo toto zaniká. Opomenutím včasného plnění měsíčních premii zbavil se žalovaný srážkového oprávnění podle § 68 odst. 2 zák. preklusivní lhůtou vázaného a právo toto zaniklo a nemohlo jím po té býti uplatněno. Žalobkyni a jejímu nároku nemůže býti na úkor ani pozdější její souhlas ku srážce polovice dodatečně předepsaného pojistného, zakládající se v právním omylu, ježto srážka po zániku práva preklusu byla podle zákona již nepřipustna a absolutně neplatna i úmluva o ní (§ 879 obč. zák.). Žalobní nárok je proto odůvodněn ustanovením § 1431 obč. zák., ježto k opodstatnění tohoto nároku postačí i omyl právní (sb. n. s. 9968).

Čís. 14223.

Exekuční zástavní právo vydobyté na nemovitost zaniká zaplacením pohledávky. Ustanovení § 469 obč. zák. neplatí při exekučním právu zástavním.

Příhláška takové pohledávky k rozvrhu nejvyššího podání mohla by přivoditi její příkázání jen, došlo-li při jejím placení k jejímu výkupu podle § 1422 obč. zák.

(Rozh. ze dne 2. března 1935, R II 40/35.)

P r v ý s o u d rozděluje nejvyšší podání přikázal Ladislavu K-ovi k hotovému zaplacení podle přihlášky, podle směnečného platebního příkazu č. j. . . . a postupní listiny ze dne 11. května 1932 na kapitále obnos 3.400 Kč a knihovni věřitele, pokud vznesli odpor proti tomuto příkázání, odkázal na pořad práva. **R e k u r s n í s o u d** potvrdil usnesení prvního soudu.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky, zrušil usnesení nižších soudů počínajíc příkázáním obnosu 3.400 Kč s přísl. K-ovi k hotovému zaplacení z nejvyššího podání a prvnímu soudu uložil nový rozvrh nejvyššího podání.